

MALTA

TRIBUNAL TA' REVIZJONI AMMINISTRATTIVA

MAGISTRAT DR.

GABRIELLA VELLA

Seduta tat-18 ta' Gunju, 2015

Rikors Numru. 45/2010

Ta' Seraqa Limited

Vs

Kummissarju tat-Taxxi

It-Tribunal,

Ra r-Rikors ipprezentat mis-socjetà Ta' Seraqa Limited fit-8 ta' Novembru 2010 permezz ta' liema titlob li t-Tribunal ihassar u jirrevoka *in toto* d-decizjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni tat-18 ta' Ottubru 2010 u minflok jordna li jigi accettat bhala gust u reali l-valur/prezz tat-trasferiment ta' l-arja mill-livell tal-hames filata mill-livell tal-linja tal-qatran sa' l-gholi tat-tmienja u għoxrin filata mill-livell tal-linja tal-qatran tal-kejl superċijali ta' 120m.k.,

Kopja Informali ta' Sentenza

minnha akkwistata in forza ta' kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Tonio Spiteri datat 19 ta' Mejju 2004 u/jew jordna li l-atti tal-kaz jinbaghtu lura lill-Kummissarju tat-Taxxi sabiex jerga' jirrivedi l-Likwidazzjoni maghmula minnu u jordnalu li jorbot il-Likwidazzjoni tieghu mal-valur tal-proprietà li giet trasferita hekk fl-stat tagħha fil-mument tat-trasferiment relativ u dana kif titlob il-Ligi, bl-ispejjez kontra l-Kummissarju tat-Taxxi;

Ra d-dokumenti annessi mar-Rikors promotur, ossia kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Tonio Spiteri datat 19 ta' Mejju 2004 u d-decizjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni datata 18 ta' Ottubru 2010, markati rispettivament Dok. "TSL II" u Dok. "TS LI" a fol. 3 sa' 13 tal-process;

Ra r-Risposta tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni, illum Kummissarju tat-Taxxi, permezz ta' liema jopponi ghall-appell tas-socjetà Rikorrenti u jitlob li l-istess jigi michud, bl-ispejjez kontra tagħha, in kwantu infondat fil-fatt u fid-dritt stante li l-Likwidazzjoni ta' Taxxa maghmula minnu hija gusta u saret skond il-Ligi u b'hekk timmerita konferma;

Ra d-dokumenti esebiti mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni permezz ta' Nota ipprezentata fil-25 ta' Frar 2011 a fol. 23 sa' 32 tal-process;

Sema' x-xhieda ta' Rose-Marie Camilleri¹ u ta' Mario Gauci², Direttur tas-socjetà Rikorrenti, mogħtija waqt is-seduta tat-2 ta' Gunju 2011, ix-xhieda tal-Perit Conrad Thake mogħtija waqt is-seduti ta' l-1 ta' Novembru 2011³ u tal-15 ta' Marzu 2012⁴ u ra d-dokument, ossia stima tal-Perit Conrad Thake datata 11 ta' Awwissu 2004, esebita mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni permezz ta' Nota pprezentata fil-15 ta' Mejju 2012 a fol. 48 u 49 tal-process;

Ra li b'Digriet moghti fil-15 ta' Marzu 2012⁵ it-Tribunal ordna li in vista ta' l-Att XXII ta' l-2011 u ta' l-Avviz Legali 16 ta' l-2012, fir-Rikors promotur u kull

¹ Fol. 37 u 38 tal-process.

² Fol. 39 tal-process.

³ Fol. 41 sa' 43 tal-process.

⁴ Fol. 50 sa' 52 tal-process.

⁵ Fol. 46 tal-process.

Kopja Informali ta' Sentenza

fejn mehtieg fl-atti l-Kummissarju tat-Taxxi Interni jigi ndikat bhala l-Kummissarju tat-Taxxi;

Ra r-Relazzjoni tal-Membru Tekniku tat-Tribunal il-Perit Elena Borg Costanzi a fol. 56 sa' 59 tal-process;

Ra l-mistoqsijiet in eskussjoni li saru mill-partijiet kontendenti lill-Perit Elena Borg Costanzi⁶ u ra r-risposti ta' l-istess Perit ghal tali mistoqsijiet a fol. 74 u 75 tal-process;

Sema' t-trattazzjoni orali da parte tad-difensuri tal-partijiet kontendenti;

Ra l-atti l-ohra kollha tal-kawza;

Ikkonsidra:

In forza ta' kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Tonio Spiteri datat 19 ta' Mejju 2004⁷, is-socjetà Rikorrenti akkwistat *l-arja mill-livell tal-hames filata mill-livell tal-linja tal-qatran sa' l-gholi tat-tmienja u ghoxrin* (28) *filata mill-livell tal-qatran, tal-kejl superficjali ta' circa mijja u ghoxrin metru kwadru (120m.k.) jew kejl verjuri sovrapposta din l-arja kumpless ta' semi-basement garages proprietà tal-vendituri jew aventi causa minnhom mibnija fuq parti mill-plots numru sitta u sebgha* (6 u 7) *fi Triq Abela, f'Santa Venera u fuq liema arja hemm destinat li tinbena s-segwenti proprietà u cioè (a) il-maisonette, li għandu jkun indikat mhux ufficialment bin-numru tnejn (2), felevated ground floor level, sottopost il-flat deskrift hawn taht; (b) flat li jkun internament numerat tnejn (2), fit-tieni sular (elevated first floor level) sovrappost il-maisonette deskrift hawn fuq u għandu jkun sottopost flat iehor proprietà tal-vendituri jew aventi causa minnhom ... versu l-prezz komplexiv ta' Lm26,000 a bazi ta' Lm13,000 għal kull sular.*

⁶ Mistqosijiet tas-socjetà Rikorrenti a fol. 64 tal-process u mistoqsijiet tad-Direttur Generali (Taxxi Interni) a fol. 69 tal-process.

⁷ Fol. 3 sa' 10 tal-process.

B'Kont bin-Numru IV084909 datat 9 ta' Settembru 2004⁸, il-Kummissarju tat-Taxxi Interni talab lis-socjetà Rikorrenti thallas taxxa fl-ammont ta' Lm1,450 fuq il-valur addizzjonali taxxabbli ta' Lm29,000 u taxxa addizzjonali/penali fl-ammont ta' Lm1,450 – komplessivament ammontanti ghal Lm2,900. B'ittra datata 18 ta' Ottubru 2004⁹ is-socjetà Rikorrenti oggezzjonat ghal dik il-Likwidazzjoni ta' Taxxa stante li *the properties in question were acquired in shell form and subsequently developed further. When the architect visited the site he was not aware of this fact and obviously proceeded to determine the estimate accordingly. Needless to say, had he been made aware of this fact, his estimate would be somewhat different.* B'decizjoni moghtija fit-18 ta' Ottubru 2010¹⁰, il-Kummissarju tat-Taxxi Interni rrifjuta l-oggezzjoni tas-socjetà Rikorrenti a bazi tal-konsiderazzjoni li *at objection's stage reference was again made to the departmental engineer who informed the Commissioner that although the property declared was an airspace, on date of inspection both maisonette and flat were built in shell form. He thus confirmed his original valuation. On the other hand, transferee company failed to produce any evidence to show that the value declared in the deed is correct. Under the circumstances, the Commissioner sees no valid reason for discarding the advice obtained by him and confirms his assessment in that respect u ddetermina li s-socjetà Rikorrenti għandha thallas is-somma ta' €3,377.59, ekwivalenti għal Lm1,450, bhala taxxa u s-somma ta' €3,377.59, ekwivalenti għal Lm1,450, bhala penali, ghall-ammont komplessiv ta' €6,755.18, ekwivalenti għal Lm2,900. It-talba ghall-hlas saret formalment permezz ta' Kont bin-Numru IV084909 datat 19 ta' Ottubru 2010¹¹ mibghut lis-socjetà Rikorrenti.*

Bil-proceduri odjerni s-socjetà Rikorrenti tikkontesta d-decizjoni u konsegwenti Likwidazzjoni ta' Taxxa mahrga kontriha mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni u titlob li l-istess jigu revokati u minflok accettat il-prezz tat-trasferiment bhala l-prezz veritier u gust in kwantu *kif jidher car mill-istess kuntratt pubbliku, is-socjetà rikorrenti akkwistat u xtrat l-arja* (*enfasi ta' l-esponenti*) sovrapost bini għajnejha. Illi *l-likwidazzjoni li saret mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni jirrizulta li ma kienx ta' "arja" izda ta' fond għajnejha fi stat ta' gebel u saqaf. Allura l-likwidazzjoni magħmulu mill-intimat ma kienx gust u reali billi kien jinkludi element qawwi ta'*

⁸ Fol. 27 tal-process.

⁹ Fol. 28 tal-process.

¹⁰ Fol. 30 sa' 32 tal-process.

¹¹ Fol. 29 tal-process.

miljoramenti li kienu lahqu saru wara l-akkwist. Miljoramenti li certament ma kellhomx jittiehdu in konsiderazzjoni fil-likwidazzjoni li deherlu li kelly jagħmel l-istess intimat¹².

Il-Kummissarju tat-Taxxi Interni però jopponi ghall-appell tas-socjetà Rikorrenti u jitlob li l-istess jigi michud in kwantu għal kollex infondat fil-fatt u fid-dritt peress illi l-Likwidazzjoni ta' Taxxa magħmula minn hija gusta u saret skond il-Ligi u b'hekk timmerita konferma.

Mid-dokument a fol. 49 tal-process jirrizulta li l-Perit Conrad Thake, inkarigat mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni ghall-fini li jagħti stima tal-proprjetà akkwistata mis-socjetà Rikorrenti, kien ivvaluta tali proprjetà a bazi ta' *best of judgement* bil-mod segwenti: *Maisonette (shell) Lm30,000 Flat (shell) Lm25,000 – Lm55,000*. Minn dan id-dokument huwa immedjatamente evidenti li l-Perit Thake ma għamilx stima ta' arja izda għamel stima ta' maisonette u ta' flat entrambe f'shell form, fatt dan li jirrizulta wkoll mid-deċizjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni tat-18 ta' Ottubru 2010 u ikkonfermat mill-istess Perit fix-xhieda li ta' waqt is-seduta ta' l-1 ta' Novembru 2011, fejn iddikjara: *Jiena kont inkarigat mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni biex nagħmel spezzjoni ta' l-immobili akkwistat bil-kuntratt mertu ta dawn il-proceduri. Ahna kuntratt ma ningħatawx, kull ma ningħataw huwa extract mill-istess fejn ikun hemm deskrizzjoni tal-proprietà. Proprietà ta' 120 metru kwadru, f'numru 6 Triq Abela, Santa Venera. Jien bghatt nota lix-xerrej Ta' Seraqa Limited, u saret l-ispezzjoni fil-11 t'Awwissu, li hu ma kienx attenda ghaliha, fil-fatt hawn in-notamenti, dan kien best of judgement, biss irrid nghid li meta mort, kont mort f'xi postijiet ohrajn qabel. Nerga' ntendi li l-ispezzjoni li għamilt jiena ta' l-immobili in kwistjoni kienet wahda esterna għar-raguni li r-rappresentant tas-socjetà rikorrenti ma kienx attenda. L-ispezzjoni kont effetwajta fil-11 t'Awwissu 2004. Jien għandi notament li kont hrigt valuation best of judgement u għamilt nota wkoll li fi zmien ta l-ispezzjoni l-arja kienet mibnija. Kien hemm maisonette li valutajtha tlettin elf lira maltin, u appartament sovrastanti li valutajtu hamsa u ghoxrin elf lira maltin. Dan dejjem bil-premessa li jiena dawn l-propjetajiet rajthom minn barra biss. L-istimi nhargu best of judgement ghax kif ghidt ma kienx hemm rappresentant tas-socjetà rikorrenti u jiena l-propjetajiet rajthom minn barra biss. Naturalment nkun hadt in-noti tiegħi, però, jekk jigu prezentati xi provi ohra min-naha tax-xerrej wieħed ikun jista' jikkunsidrhom. Il-valuation jien ma tajtiex bhala arja izda bhala postijiet shell. Meta attendejt fil-post kien hemm binja mtella.*

¹² Rikors promotur, fol. 1 u 2 tal-process.

Ghalkemm id-deskrizzjoni li kelli fidejja kienet t'arja, nerga' ntensi li meta mort fil-post kien hemm binja mibnija. Nerga' nghid li ghalkemm id-deskrizzjoni kienet t'airspace peress li meta ghamilt l-ispezzjoni sibt bini lest, jien ivalutajt dak il-bini.

Fid-dawl ta' dak affermat mill-Perit Thake u tal-posizzjoni li l-Kummissarju tat-Taxxi qed jiehu fil-konfront tas-socjetà Rikorrenti u cioè li fid-19 ta' Mejju 2004 hija akkwistat maisonette u flat f'shell form u mhux arja, jiispetta lis-socjetà Rikorrenti tikkonvinci lil dan it-Tribunal bi provi sodisfacenti li bhala fatt bil-kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Tonio Spiteri datat 19 ta' Mejju 2004 hija akkwistat arja – kif stipulat f'dak il-kuntratt – u mhux maisonette u flat f'shell form kif pretiz mill-Kummissarju. Fil-fehma tat-Tribunal però s-socjetà Rikorrenti ma rnexxilhiex tressaq tali prova sodisfacenti biex turi li l-Perit Thake u konsegwentement il-Kummissarju tat-Taxxi huma zbaljati fil-konstatazzjonijiet u konsegwenti konsiderazzjonijiet taghhom.

Ghalkemm mill-kuntratt fl-atti tan-Nutar Dottor Tonio Spiteri datat 19 ta' Mejju 2004 jidher li s-socjetà Rikorrenti fl-ewwel lok akkwistat minghand Jonathan u Sabina konjugi Pace, Isaac Mallia u Kenneth Azzopardi versu l-prezz globali ta' Lm26,000, *l-arja mill-livell tal-hames filata mill-livell tal-linja tal-qatran sa' l-gholi tat-tmienja u ghoxrin (28) filata mill-livell tal-qatran, tal-kejl superficjali ta' circa mijja u ghoxrin metru kwadru (120m.k.) jew kejl verjuri sovrapposta din l-arja kumpless ta' semi-basement garages proprjetà tal-vendituri jew aventi causa minnhom mibnija fuq parti mill-plots numru sitta u sebgha (6 u 7) fi Triq Abela, f'Santa Venera u li fuq din l-arja kellhom jinbnew (a) il-maisonette, li għandu jkun indikat mhux ufficialment bin-numru tnejn (2), *f'elevated ground floor level, sottopost il-flat deskrītt hawn taht; (b) flat li jkun internament numerat tnejn (2), fit-tieni sular (elevated first floor level) sovrappost il-maisonette deskrītt hawn fuq u għandu jkun sottopost flat iehor proprjetà tal-vendituri jew aventi causa minnhom, liema maisonette u flat jigu jidher part minn blokk bini bla numru u bla isem konsistenti f'kumpless ta' semibasement garages, zewg maisonettes f'elevated ground floor level u zewg flats f'elevated first floor level u zewg flats f'elevated second floor level,* u fit-tieni lok ikkummisjonat lis-socjetà AA&M Limited sabiex fi zmien sitt xhur mid-data tal-ftiehim tibni fi stat ta' gebel u saqaf maisonette f'elevated groundfloor level u flat fit-tieni sular, ossia elevated first floor level, sovrappost il-maisonette, versu l-prezz*

globali ta' Lm14,000, a bazi ta' Lm7,000 ghal kull sular, mill-atti processwali tirrizulta sitwazzjoni ghal kolox differenti.

Jibda biex jigi osservat li fl-ittra ta' oggezzjoni datata 18 ta' Ottubru 2004¹³, is-socjetà Rikorrenti stess iddikjarat li *the properties in question were acquired in shell form and subsequently developed further*¹⁴, dikjarazzjoni din li fil-fehma tat-Tribunal tikkostitwixxi ammissjoni da parte tagħha li kuntrarjament għal dak stipulat fil-kuntratt tad-19 ta' Mejju 2004, hija akkwistat maisonette u flat f'shell form. Tul is-smigh ta' dawn il-proceduri is-socjetà Rikorrenti bl-ebda mod ma kkorregiet jew irtirat dak minnha dikjarat fl-ittra ta' oggezzjoni tat-18 ta' Ottubru 2004, anzi ghazlet li tinjora tali dikjarazzjoni u llimitat ruhha li tressaq bhala xhieda lil Rose-Marie Camilleri u Mario Gauci li essenzjalment xehedu bil-mod seguenti:

Rose-Marie Camilleri, illi xehdet waqt is-seduta tat-2 ta' Gunju 2011, iddikjarat – *jiena impiegata mas-socjetà Rikorrenti u niehu hsieb l-affarijiet rigwardanti l-mobbli u akkwisti li tagħmel din l-istess socjetà. Qed nesebixxi kopja tal-kuntratt ipubblikat fl-atti tan-Nutar Dr. Tonio Spiteri datat 19 ta' Mejju 2004 li permezz tieghu s-socjetà akkwistat arja bl-iskop li fuq din l-arja jinbnew maisonette u flat kif deskritti fl-istess kuntratt. L-arja inxtrat ghall-valur ta' Lm26,000, jigifieri Lm13,000 għal kull sular. Kien hemm ukoll ftehim t'appalt biex jinbnew il-maisonette u l-flat in kwistjoni ghall-valur ta' Lm14,000 jigifieri Lm7,000 għal kull sular. Dan il-prezz kellu jithallas wara li jitlesta l-bini. Kien hemm kundizzjoni fil-kuntratt li x-xogħol t'appalt. F'Settembru tal-2004 il-vendituri kienu ghaddewlna rcevuta ta' Lm14,000 ghall-hlas ta' l-appalt. Ghalkemm jiena kont ircevejt l-avviz tal-perit personalment ma kontx prezenti meta huwa mar biexjispezzjona l-post. Meta nirreferi ghall-perit inkun qed nirreferi ghall-perit tal-Gvern. Qed nigi mistoqsija jekk meta gie l-Perit tal-Gvern dawn il-maisonette u l-flat kienu mibnija digà jew le, nghid li ma niftakarx. Qed nigi murija d-dokument TSLII a fol. 3 sa' 10 tal-process u nikkonferma li fil-fatt dan huwa l-kuntratt li għamilt referenza għalih fix-xhieda tiegħi*¹⁵.

Mario Gauci li wkoll xehed waqt is-seduta tat-2 ta' Gunju 2011 iddikjara – *jiena direttur tas-socjetà rikorrenti. Smajt lix-xhud Rose-Marie Camilleri*

¹³ Fol. 28 tal-process.

¹⁴ Enfasi tat-Tribunal.

¹⁵ Fol. 37 tal-process.

tixhed u nikkonferma dan kollu li qalet. Jiena nikkonferma li kont akkwistajt l-arja, dan kien ftehim ta' tpartit fejn ipprovdejna l-materjal imbagħad kellu jsir il-bini. Qed nigi mistoqsi jekk jiena kontx prezenti meta l-Perit tal-Gvern acceda fil-post, nghid li ma niftakarx u lanqas niftakar jekk il-post kienx fi stat ta' gebel u saqaf u mibni¹⁶.

Fil-fehma tat-Tribunal ix-xhieda li ressget is-socjetà Rikorrenti ftit li xejn huma ta' ghajnuna ghall-posizzjoni tagħha.

Mix-xhieda ta' Rose-Marie Camilleri, liema xhieda giet ikkonfermata minn Mario Gauci, jirrizulta li f'Settembru 2004 il-**vendituri** ghaddew lis-socjetà Rikorrenti ricevuta ta' Lm14,000 ghall-hlas ta' l-appalt, li fil-fehma tat-Tribunal hija konferma ulterjuri li l-kostruzzjoni tal-proprjetajiet imsemmija fil-kuntratt ma saritx a spejjez tas-socjetà Rikorrenti, kif invece jidher stipulat fil-kuntratt ta' trasferiment, izda saret a spejjez tal-vendituri u li għalhekk il-ftehim reali kien li l-vendituri jiitrasferixxu lis-socjetà Rikorrenti maisonette u flat mibni fi stat *shell form*.

Għalkemm kemm Rose-Marie Camilleri kif ukoll Mario Gauci ddikjaraw li ma jiftakrux jekk il-maisonette u l-flat kien ux mibnija fiz-zmien li saret l-ispezzjoni da parte tal-Perit Thake, ossia f'Awwissu 2004, ix-xhieda tagħhom fir-rigward ma hijiex affattu kredibbli. Jibda biex jingħad li għalkemm Rose-Marie Camilleri tiftakar li f'Settembru 2004 il-vendituri ghaddewlha l-irċevuta ghall-ammont ta' Lm14,000 li turi l-hlas ta' l-appalt, stranament ma tiftakarx jekk bejn wieħed u iehor f'dak l-istess perijodu, ossia xahar qabel, il-proprjetajiet kien ux mibnija jew le, fattur dan ferm centrali ghall-proceduri in ezami. Apparte minn hekk meta fl-ittra ta' l-oggezzjoni tagħha tat-18 ta' Ottubru 2004 is-socjetà Rikorrenti stess iddikjarat li *the properties in question were acquired in shell form and subsequently developed further*, kwalunkwe verzjoni differenti mogħti tul is-smigh ta' dawn il-proceduri ma hijiex affattu kredibbli.

B'hekk ladarba jirrizulta li s-socjetà Rikorrenti *ex admissis* akkwistat maisonette u flat f'*shell form*, il-Perit Conrad Thake kien gustifikat fli jagħmel stima ta' maisonette u flat mibnija f'*shell form*.

¹⁶ Fol. 39 tal-process.

In kwantu rigwarda l-istima tal-Perit Conrad Thake ta' Lm30,000 ghall-maisonette u ta' Lm25,000 ghall-flat – komplessivament Lm55,000, jigi osservat li ghalkemm jirrizulta li din hija stima *best of judgement* ghaliex ma irnexxilux jispezzjona il-fond minn gewwa peress li hadd min-naha tas-socjetà Rikorrenti ma kien attenda ghall-appuntament iffissat minnu, is-socjetà Rikorrenti ma ressquet l-ebda prova li a bazi tagħha t-Tribunal jiġi jasal ghall-konkluzzjoni li l-istima tal-Perit Thake hija wahda eccessiva u li konsegwentement hija eccessiva wkoll il-Likwidazzjoni ta' Taxxa mahruga mill-Kummissarju tat-Taxxi Interni a bazi ta' tali stima.

Fid-dawl ta' dan kollu għalhekk it-Tribunal iqis li l-appell tas-socjetà Rikorrenti mid-decizjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni tat-18 ta' Ottubru 2010 u l-konsegwenti Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Numru IV084909 datata 19 ta' Ottubru 2010, ma huwiex gustifikat u b'hekk ma jisthoqqx li jigi milqugh.

Għal dawn ir-ragunijiet it-Tribunal jaqta' u jiddeciedi l-kawza billi jichad l-appell tas-socjetà Rikorrenti mid-decizjoni tal-Kummissarju tat-Taxxi Interni tat-18 ta' Ottubru 2010 u l-konsegwenti Likwidazzjoni ta' Taxxa bil-Kont Numru IV084909 datata 19 ta' Ottubru 2010, u minflok jikkonferma l-istess imsemmija decizjoni u konsegwenti Likwidazzjoni ta' Taxxa.

L-ispejjez tal-proceduri għandhom jigu sopportati mis-socjetà Rikorrenti.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----